

Thema: **Governance** **Maatwerkmeeting passend onderwijs**

Harry Nijkamp
Februari 2015

 www.poraad.nl

---

3 thema's

- Bestuursstructuur
  - Eerste ervaringen met bestuursmodellen
  - Scheiding bestuur/toezicht
- Bestuurscultuur
  - Rolneming en roldiscipline
  - Toezichtkader
- Pilot managementgame
  - Interesse peilen

2

 www.poraad.nl

Bestuursstructuur

- Verschillende modellen mogelijk
  - Vereniging
  - Stichting
  - Bestuur/directiemodel
  - AB/DB model
  - RvT-model
- Wat zijn ervaringen tot nu toe?
- Evaluatie gepland
- Wat zegt inspectie over bestuursstructuur?

3

 www.poraad.nl

Scheiding van bestuur en toezicht

- Wie is de interne toezichthouder?
- Aandacht inspectie hiervoor
- De maatschappelijke legitimatie van de toezichthouder
- Kunnen schoolbesturen die rol vervullen?
- En hoe dan met de schoolbestuurlijke pet?
- Algemeen belang vs schoolbestuurlijk belang

4

Stelling

- Een schoolbestuur in het bestuur van het SWV heeft teveel eigen belangen om als intern toezichthouder op te treden
- Elk SWV moet een onafhankelijke Raad van Toezicht hebben waar geen schoolbestuurders in zitten

5

Oplossingen voor intern toezicht SWV

- Structuur:
  - Een of meer kwaliteitszetels toevoegen in bestuur SWV
  - Een Raad van Toezicht installeren van buiten (schoolbesturen in deelnemersraad van de stichting of lid van de ALV bij vereniging)
  - Een onafhankelijke voorzitter
  - Stevig directiemandaat afspreken of delegatie aan directeur/bestuurder
  - Raad van beheer of Raad van toezichtmodel

6

Oplossingen voor intern toezicht SWV

• Cultuur

- Het gaat om roldisCIPLINE en rolvastheid
- Schoolbestuurlijke pet afzetten in bestuur SWV (verantwoordelijk voor totaal, gezamenlijkheid)
- Gewenst rolgedrag van bestuur en intern toezicht benoemen en elkaar daarop aanspreken
- Focus aanbrengen op rol toezichthoudend bestuur
- ijkpunten voor toezicht opstellen (toezichtkader)

7

www.poraad.nl

Bestuurscultuur

- Zit iedereen in juiste rol?
- Bv directeur als gemandateerde bestuurder?
- Bv schoolbesturen als toezichthouder?
- Toezicht

8

www.poraad.nl

Focus toezichthouder

Zie wet passend onderwijs:

- Ondersteuningsplan bevat beoogde en bereikte resultaten
- Toezichthouder focust op:
  - Goedkeuren beoogde resultaten (koers SWV, stip op de horizon, wat willen we bereiken? Monitoren bereikte resultaten (middels o.a. verantwoordingsrapportage bestuurder)
  - Kaders voor inzet middelen (begroting, ond.plan)

9

www.poraad.nl

Doorzettingsmacht

- Casus:
- school houdt zich niet aan afspraken ondersteuningsplan
- Wie heeft doorzettingsmacht om naleving af te dwingen?

10

Dilemma's

- Wanneer weet de bestuurder of de toezichthouder tevreden is?
- Veel of weinig informatie toesturen?
- Waarop moet de toezichthouder toezicht uitoefenen?
- Toezichtkader vraagt om duidelijkheid vooraf: criteria op grond waarvan het functioneren van het SWV beoordeeld wordt

11

Inspectiekader

- Indicator intern toezicht:
- Functies bestuur en intern toezicht deugdelijk gescheiden
- Eis: alle SWV-en hebben in 2015 toezichtkader
- Toezichtkader bevat:
  - maatschappelijke legitimatie
  - doel waarop toezicht wordt gehouden
  - wijze waarop toezicht wordt uitgeoefend

12

Toezichtkader: kern

- Namens wie houden wij toezicht (maatschappelijke legitimatie)
- Waarop houden wij toezicht
  - Beoogd resultaat
    - Wanneer is passend onderwijs geslaagd?
    - Wat is er dan bereikt bij wie?
  - middelen
- Hoe houden wij toezicht
  - Monitoren

13

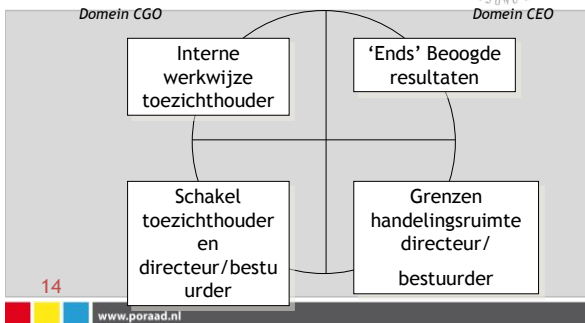

Vier kwadranten toezichtkader

14

Pilot managementgame:

- Het SWV kent diverse actoren met ieder eigen rol:
  - Schoolbesturen: belanghebbende, eigenaar en toezichthouder
    - Bestuur bao, sbo, so
  - Directeur/coordinator SWV
  - Schooldirecteuren
  - OPR

15

Pilot managementgame

- Rollenspel/game opzetten waarin geoefend wordt met diverse rollen
- "the proof of the pudding is in the eating"
- Realistische casus (toekomstnabij) spelen (op maat maken)
- Lastig probleem, met verschillende belangen: hoe lossen we dat op?
- Spelen met: Dwarsliggers, tegengestelde belangen, doorzettingsmacht, solidariteit, verdeelproblematiek, veelverwijzende scholen, negatieve verevening, tripartiet convenant etc.
- Acteren en observeren (bv OPR als observant)
- Leren door te doen:
  - Blijven we in de juiste rol? (bestuur/toezicht)
  - Wat werkt en wat werkt niet?

16

Pilot managementgame

- Interesse?
- Opgave mogelijk (nog vrijblijvend)
- Zodra nadere uitwerking beschikbaar dan benaderen we U!

17
